

**UCHWAŁA NR XXXV/453/2021
RADY MIEJSKIEJ W TOSZKU**

z dnia 24 listopada 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Toszek
na lata 2022-2024**

Na podstawie Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050)

**Rada Miejska w Toszku
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Toszek na lata 2022-2024, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Toszka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Toszku

Tadeusz Kobiernik

Załącznik do uchwały Nr XXXV/453/2021
Rady Miejskiej w Toszku
z dnia 24 listopada 2021 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Toszek na lata 2022 -2024

Toszek, 2021 r.

Spis treści

Spis treści	2
Wstęp.....	3
Rozdział I Charakterystyka zjawiska narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.....	4
Definicja	4
1.2. Podział substancji psychoaktywnych	5
1.3. Formy uzależnień, zjawisko tolerancji	5
1.4. Środki zastępcze.....	6
Rozdział II Profilaktyka	7
2.1. Rodzaje profilaktyki	7
2.2. Programy i działania profilaktyczne w placówce oświatowej.....	7
Rozdział III Podstawa prawna.....	9
3.1. Podstawa prawna Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii	9
3.2. Prawne aspekty posiadania, użyczenia, wytwarzania, handlowania oraz reklamy środków psychoaktywnych	10
Rozdział IV Diagnoza problemu uzależnień.....	12
4.1. Wpływ prowadzonej profilaktyki na poziom uzależnień od środków psychoaktywnych	13
4.3. Zasoby instytucjonalne umożliwiające realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.....	17
Rozdział V Adresaci Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.....	18
Rozdział VI Cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii	19
Rozdział VII	20
Kierunki działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii	20
7.1. Profilaktyka uniwersalna	20
7.2. Profilaktyka selektywna	22
7.3. Profilaktyka wskazująca.....	24
Rozdział VIII.....	26
Monitoring.....	26
Rozdział IX	27
Postanowienia końcowe	27

Wstęp

Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych jest realizowana od wielu lat, jednak jak na razie jej działania koncentrowały się głównie alkoholu, narkotyków czy nikotyny. W ostatnich latach rynek narkotykowy znacząco się zmienił, pojawiają się nowego typu środki psychoaktywne. Mowa o dopalaczach, których popularność utrzymuje się wśród młodych ludzi. Wszystkie środki psychoaktywne stanowią poważne źródło zagrożenia, gdyż nie tylko uzależniają, ale także mogą przyczyniać się do wzrostu przestępczości m.in. kradzieży, wymuszeń, rozbojów, które są dokonywane pod ich wpływem. Osoba uzależniona podupada na zdrowiu psychicznym i fizycznym, a z czasem ulega wykluczeniu społecznemu.

Zwłaszcza w dzisiejszych czasach problemy związane z uzależnieniami behawioralnymi (od Internetu, gier komputerowych oraz telewizji) wydają się aktualne. Ograniczają one zainteresowania człowieka oraz determinują sposób spędzania czasu.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Toszek na lata 2022 – 2024 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki, zapobiegania i minimalizacji szkód społecznych związanych z problemem narkomanii.

Rozdział I

Charakterystyka zjawiska narkomanii oraz uzależnień behawioralnych

Definicja

Zgodnie z definicją Światowej Organizacji Zdrowia, uzależnienie to stan psychiczny oraz fizyczny, który wynika z interakcji pomiędzy organizmem a środkiem uzależniającym. To zespół określonych objawów i zachowań, wywołanych nieodpartym pragnieniem przyjmowania substancji psychoaktywnych (głód psychiczny). Charakterystyczna jest tu zmiana zachowania oraz inne reakcje, m.in. konieczność zażywania danego środka, w sposób ciągły lub okresowy, a także wykonywanie określonych czynności w celu doznania ich wpływu na psychikę, a niekiedy także po to, aby uniknąć przykrych objawów wynikających z ich braku. Uzależnienie prowadzi do powstania wielu szkód, m. in.: somatycznych, psychicznych, społecznych.

Narkomania jest to kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych i poznawczych, wśród których zachowania związane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych uzyskują wyraźną przewagę nad innymi, które były charakterystyczne dla danej osoby. O narkomanii mówimy zwykle mając do czynienia z wielorakim zażywaniem środka uzależniającego. Istnieje jednak możliwość, że w niektórych przypadkach, zależnych od zażywanego środka oraz uwarunkowań organizmu, może zaistnieć nawet po jednorazowej dawce.

Współczesne kierunki leczenia uzależnienia to:

- programy tzw. drug free, które są nastawione na zaprzestanie przyjmowania substancji psychoaktywnych i powrót do życia zgodnego z przyjętymi w danej kulturze normami. Podstawową metodą leczenia są oddziaływania psychoterapeutyczne; nie stosuje się farmakoterapii uzależnienia.
- leczenie farmakologiczne, w tym programy substytucyjne. Leczenie w programach substytucyjnych polega na długoterminowym stosowaniu leków substytucyjnych (np. metadonu) w nadzorowanych programach medycznych. Leczenie to nastawione jest na poprawę zdrowia pacjenta, ograniczenie przyjmowania substancji psychoaktywnych, ograniczenie rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych.

1.2. Podział substancji psychoaktywnych

Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, dzieli substancje psychoaktywne na cztery podstawowe grupy:

- środki odurzające
- substancje psychotropowe
- nowe substancje psychoaktywne
- środki zastępcze

Preparaty te umieszczone w wykazie substancji odurzających lub środków psychotropowych, kryterium podziału jest zależne od możliwości ich zastosowania medycznego oraz potencjału uzależniającego w przypadku użycia rekreacyjnego. Posiadanie substancji umieszczonych w wykazie bez odpowiedniego zezwolenia jest zabronione. Wyjątkiem są leki dostępne bez recepty, do których należą między innymi leki z kodeiną i/lub pseudoefedryną. Jednocześnie należy wspomnieć, że używanie wyżej wymienionych leków w celu odurzania się w przypadku osób, które nie ukończyły osiemnastu lat jest zabronione przez Ustawę o postępowanie w sprawie Nieletnich, która określa takie zachowanie jako objaw demoralizacji.

1.3. Formy uzależnień, zjawisko tolerancji

Uzależnienie fizyczne w powszechnej opinii panuje traktowane jest jako najpoważniejszy rodzaj uzależnienia. Pojawia się ono na skutek stałego przyjmowania substancji psychoaktywnej, a przez to następuje wbudowanie jej cząsteczki w komórkę organizmu. Czego następstwem staje się niemożność funkcjonowania organizmu bez jej dostarczenia. Nagłe odstawienie narkotyku grozi przykrymi konsekwencjami, aby tego uniknąć potrzebny jest proces detoksykacji. Uzależnienie fizyczne w skrajnych przypadkach może prowadzić nawet do śmierci. Istnieje jednak możliwość zastosowania odpowiednich środków, tak zwanych blokerów lub detoksykacji, dzięki czemu organizm uwalnia się od tej formy uzależnienia.

Uzależnienie psychiczne stanowi największe niebezpieczne dla człowieka. Charakterystyczna dla tego uzależnienia jest nieodparta potrzeba sięgnięcia po substancję psychoaktywną. Ma to na celu sprawienie sobie przyjemności lub uniknięcie przykrości związanych z abstynencją .

Uzależnienie społeczne polega na czerpaniu przyjemności z poczucia jedności, którą daje wspólny rytuał towarzyszący przyjmowaniu środka psychoaktywnego. Uzależnienie to odpowiada na zapewnienie podstawowej potrzeby wieku adolescencji, jaką jest poczucie

przynależności i identyfikacji z grupą rówieśniczą, dlatego młodzi ludzie są na nie szczególnie narażeni.

Zjawisko tolerancji polega na potrzebie przyjmowania coraz większych ilości narkotyku, by osiągnąć ten sam stan zmiany świadomości co na początku. Często osoby uzależnione poddają się terapii odwykowej wyłącznie z powodu obniżenia kosztów związanych z zakupem środków psychoaktywnych.

1.4. Środki zastępcze

Środki zastępcze (inaczej dopalacze) to preparaty złożone z substancji, które nie występują na liście środków kontrolowanych przez ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii. Ich spożycie ma na celu wywołanie w organizmie jak najwierniejszego efektu narkotycznego substancji zdelegalizowanych. Działają na Centralny Układ Nerwowy (CUN) tak jak niedozwolone przez prawo środki lub bardzo do nich podobnie. Dopalacze są sprzedawane pod przykrywką przedmiotów kolekcjonerskich, soli do kąpiei, kadzidełek oraz nawozów do kwiatów. Zawierają w sobie substancje pochodzenia naturalnego i syntetycznego, działające stymulująco, psychodelicznie czy halucynogennie. Zgodnie z prawodawstwem ich wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu jest zakazane.

Rozdział II

Profilaktyka

2.1. Rodzaje profilaktyki

Profilaktyka uniwersalna skierowana jest do ogółu społeczności. Charakterystyczne są dla niej działania, których celem jest zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi narkomanii. Są to działania, które mają kreować zdrowy styl życia, rozwijać zainteresowania, wspierać prawidłowy rozwój i funkcjonowanie emocjonalno-społeczne społeczności.

Profilaktyka selektywna skierowana jest na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Obejmuje ona działania profilaktyczne skierowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją działalność społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyka wystąpienia problemów uzależnień. Są to przede wszystkim działania uprzedzające, które służą zapobieganiu podejmowaniu zachowań ryzykownych przez wytypowane osoby lub ich grupy.

Profilaktyka wskazująca skierowana jest na jednostki lub grupy osób wysokiego ryzyka, które przejawiają pierwsze symptomy problemów uzależnienia od środków psychoaktywnych. Jej celem jest zapobieganie rozwojowi zachowań ryzykownych u osób dotkniętych uzależnieniem oraz rozprzestrzenia się niepożądanego zjawiska na inne jednostki lokalnej społeczności.

2.2. Programy i działania profilaktyczne w placówce oświatowej

Szkolne programy profilaktyczno-wychowawcze zawierają wszelkie działania profilaktyczne, które realizuje się w danej placówce. Mają za zadanie promować zdrowy styl życia oraz eliminować czynniki, które mogą zagrażać prawidłowemu rozwojowi psychospołecznemu dzieci i młodzieży.

Aby program był skuteczny należy uwzględnić wszystkich członków społeczności szkolnej, nauczycieli, rodziców i uczniów. Najodpowiedniejszym rozwiązaniem zdaje się być ich realizacja kaskadowa, która umożliwia prowadzenie zajęć bezpośrednio z rodzicami i uczniami przez specjalistów zatrudnionych w szkole lub wychowawców klas. Ułatwia to budowanie autorytetu trenera, nauczyciel i może zostać. Taktyka ta umożliwia również objęcie działaniami profilaktycznymi szeroką grupę odbiorców, w tym dzieci i młodzieży, a także dorosłych członków społeczności. Wszelkie podejmowane działania powinny kształtować

postawy, a nie tylko stanowić materiał informacyjny. Aby móc utrwalić przekazywane treści oraz nabyć umiejętności potrzebne do prawidłowego funkcjonowania długość trwania owych działań nie powinna być krótsza niż sześć tygodni. Niezwykle istotna wydaje się także konieczność uwzględnienia diagnozy potrzeb grupy.

Rozdział III

Podstawa prawna

3.1. Podstawa prawna Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Toszek na lata 2022-2024 stanowi znaczący element lokalnej strategii przeciwdziałania problemom społecznym. Jego podstawę stanowią następujące akty prawne:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. z 2021 r. poz. 642).
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. poz. 78 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2021 r. poz. 1119)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. 2020 r. poz. 2050),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 360 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. 2020 r. poz. 1359)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. 2021 r. poz. 534 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. 2021 r. poz. 1805),

Art. 10 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii określa, że przeciwdziałanie narkomanii jest zadaniem własnym gminy, które obejmuje:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

W Gminnym Programie uwzględniona musi być działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna oraz profilaktyczna w szkołach i placówkach systemu oświaty. Prowadzona jest w oparciu o diagnozę czynników ryzyka oraz chroniących, czemu służy ewaluacja wewnętrzna corocznie prowadzona w placówkach systemu oświaty .

3.2. Prawne aspekty posiadania, użyczenia, wytwarzania, handlowania oraz reklamy środków psychoaktywnych

Polskie prawo w jednoznaczny sposób piętnuje uzależnienia. Uznaje je za naganne i karalne, przewidując za nie surowe kary:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających i substancji psychotropowych - wprawdzie sąd może odstąpić od wymierzenia kary w zamian za przymusowe leczenie oskarżonego, jednak to sędzia określa, jaką ilość uzna za nieznaczną (do lat 3 pozbawienia wolności);
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających (od 6 miesięcy do lat 8 pozbawienia wolności);

- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia (do lat 3) – często młodzież częstując kolegów „skrzętem” nie zdając sobie sprawy, że popełnia tym samym przestępstwo;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających (do lat 3 pozbawienia wolności);
- reklama i promocja substancji psychotropowych lub środków odurzających (do 1 roku pozbawienia wolności) - do czynności, uznawanych za propagowanie nielegalnych treści, można uznać również zgodę na noszenie przez uczniów biżuterii oraz nadruków na koszulce z logo przedstawiającym listek marihuany.

Palenie papierosów, picie alkoholu oraz używanie innych substancji w celu odurzania, jest również traktowane jako objaw demoralizacji i jest zakazane do osiemnastego roku życia.

Rozdział IV

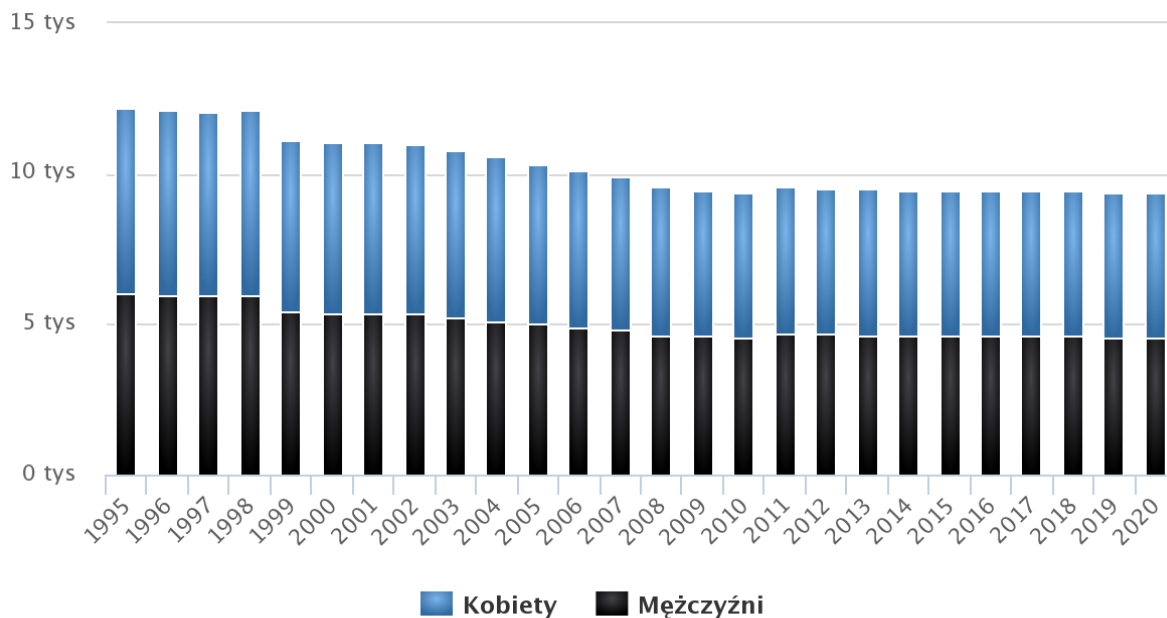
Diagnoza problemu uzależnień

Gmina Toszek to gmina miejsko-wiejska. Należy do województwa śląskiego, powiatu gliwickiego. Gmina Toszek ma 9 361 mieszkańców, czyli zamieszkuje ją 8,1% ludności powiatu. Gmina stanowi 15,0% powierzchni powiatu. Siedzibą gminy jest miasto Toszek¹.

Gmina Toszek ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -8. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -0,85 na 1000 mieszkańców gminy Toszek. W 2019 roku urodziło się 91 dzieci, w tym 50,5% dziewczynek i 49,5% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 352 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,75 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz porównywalny do współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Populacja – Gmina Toszek w latach 1995 – 2020

(Źródło: GUS)

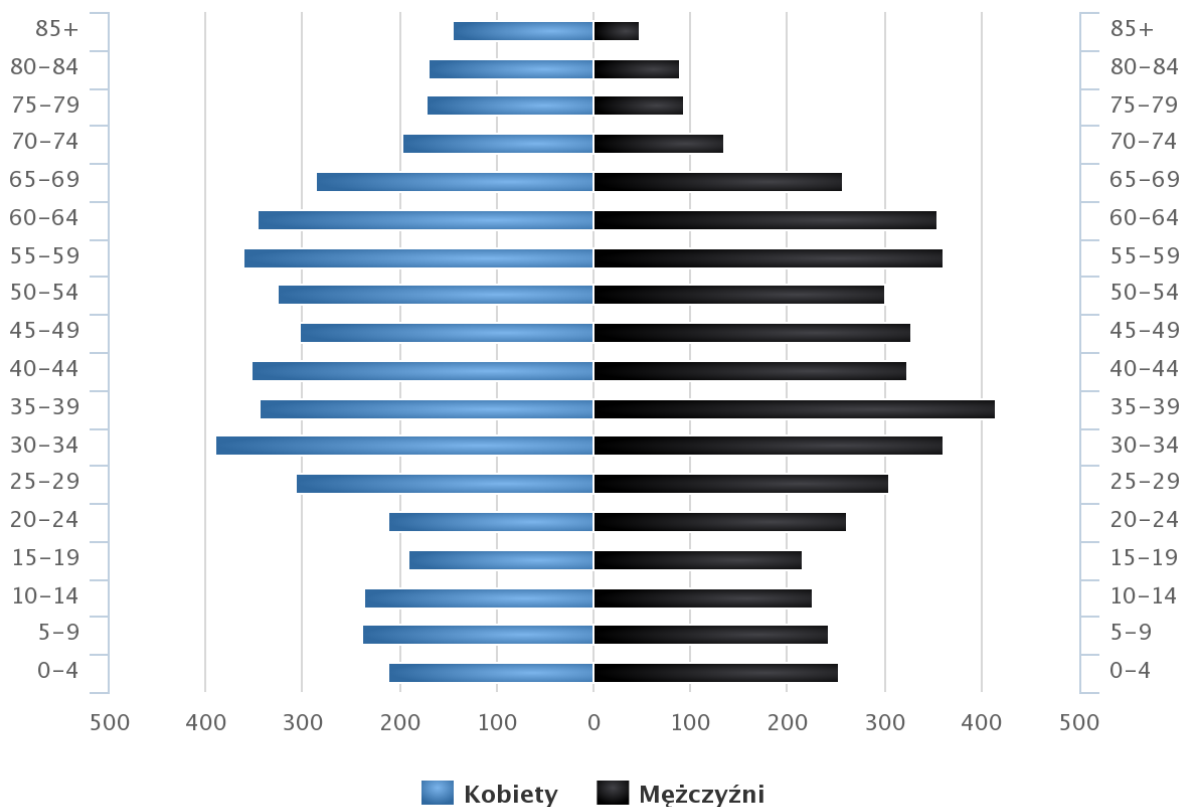

www.polskawliczbach.pl

¹ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Toszek

Piramida wieku mieszkańców gminy Toszek, 2020

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

4.1. Wpływ prowadzonej profilaktyki na poziom uzależnień od środków psychoaktywnych

Jak podają badania ESPAD oraz raport Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii najbardziej podatne na uzależnienia do substancji psychoaktywnych oraz uzależnienia behawioralne są osoby w wieku 15 - 34 lat.

Poniższe dane pochodzą z badania ankietowego z 2021 roku dla uczniów klas 5 – 8.

Ankietowani na początku zostali zapytani o spożywanie narkotyków lub dopalaczy. Zgodnie 100% nie próbowało takich substancji.

Tabela 1 Czy kiedykolwiek próbowałeś/aś narkotyków lub dopalaczy?

Odpowiedź	%	Liczba
Tak - ile miałeś/aś lat, kiedy spróbowałeś/aś ich po raz pierwszy?	0,00%	0
Nie	100,00%	34

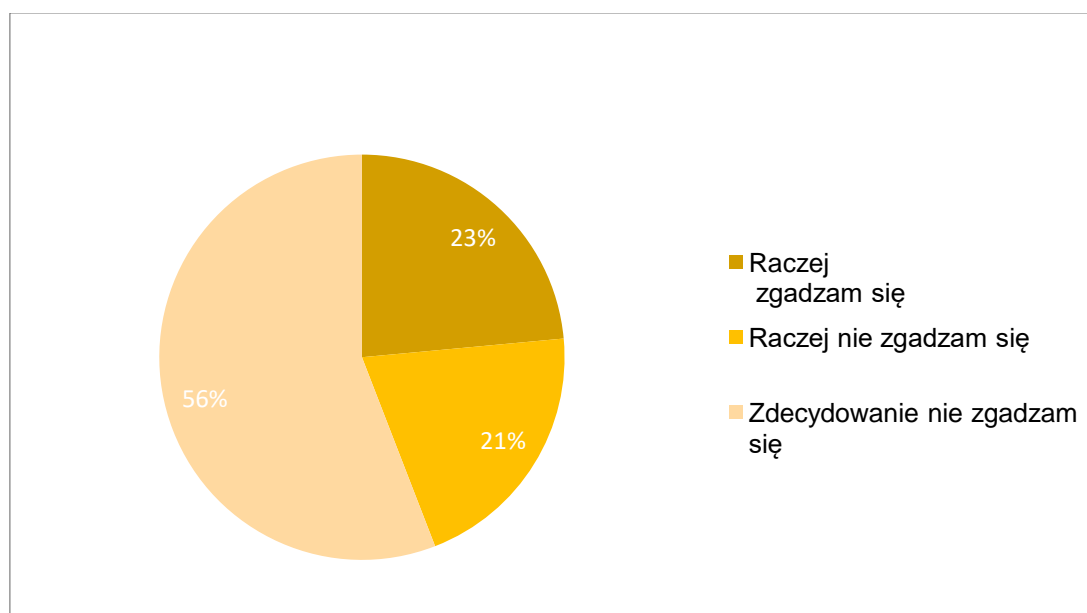
Badani zostali zapytani o łatwość dostępu do narkotyków lub dopalaczy.

Tabela 2 czy uważasz, że łatwo jest kupić narkotyki lub dopalacze w Twoim środowisku, w okolicy, na osiedlu, w szkole?

Odpowiedź	%	Liczba
Bardzo łatwo	2,94%	1
Raczej łatwo	8,82%	3
Raczej trudno	8,82%	3
Bardzo trudno	5,88%	2
Nie wiem	73,53%	25

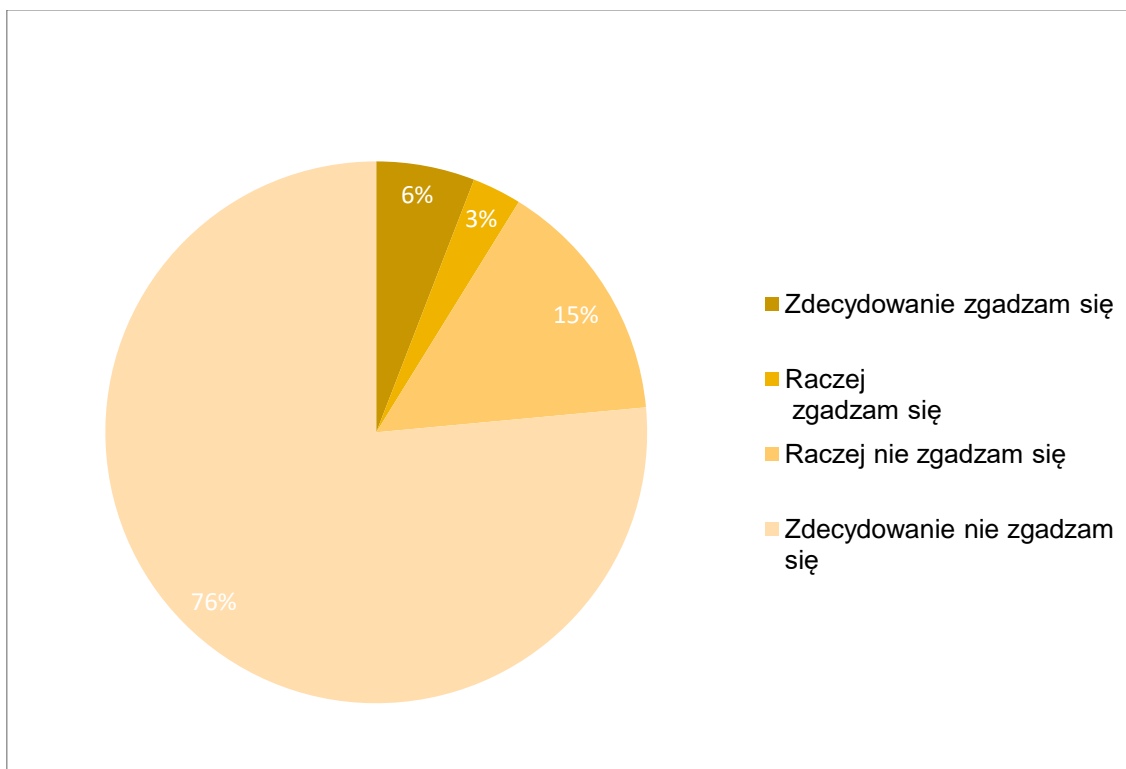
Na stwierdzenie, czy dopalacze są mniej szkodliwe niż narkotyki ponad 77 % nie zgadza się z tym stwierdzeniem.

Wykres 1 Dopapalacze są mniej szkodliwe niż narkotyki.

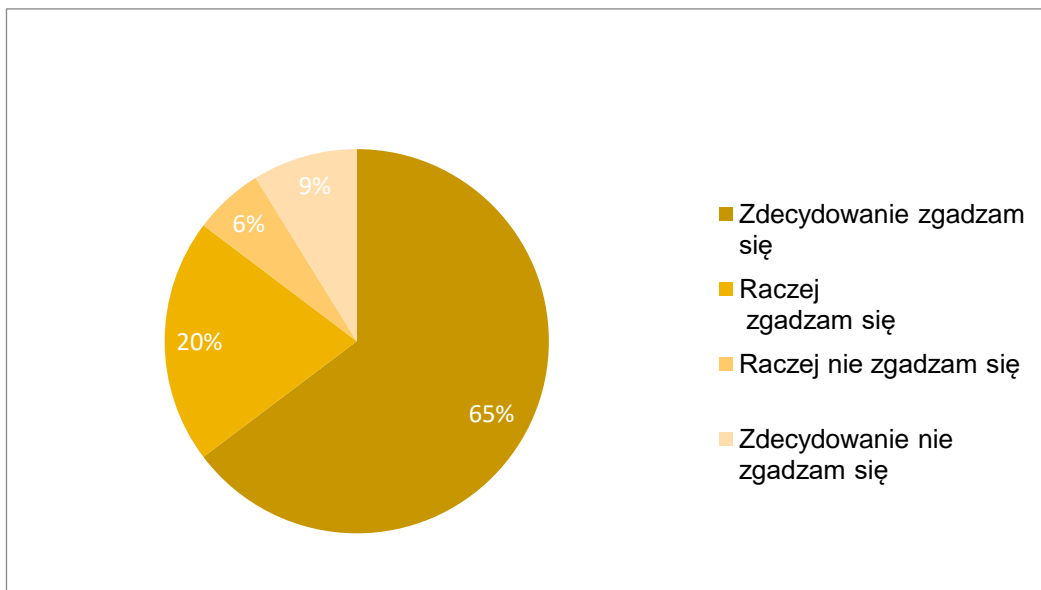
Z kolejnym stwierdzeniem „To normalne, że osoby w moim wieku próbują narkotyków i dopalaczy. Wszystko jest dla ludzi! 91% badanych się nie zgadza.

Wykres 2 To normalne, że osoby w moim wieku próbują narkotyków i dopalaczy. Wszystko jest dla ludzi!

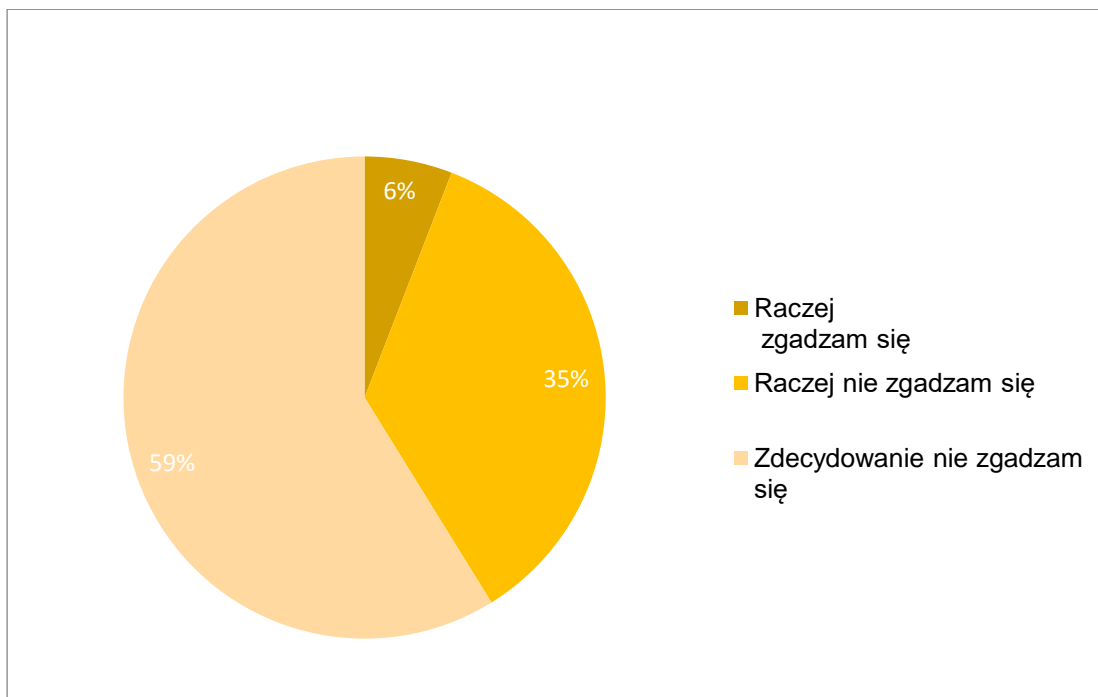
Młodzi ludzie zostali także zapytani o to, czy od dopalaczy można uzależnić się tak samo jak od narkotyków. 85% zgadza się z tym twierdzeniem.

Wykres 3 *Od dopalaczy można uzależnić się tak samo jak od narkotyków*

Kolejnym stwierdzeniem dotyczyło uzależnienia się od substancji psychoaktywnych. 94% uważa, że można się uzależnić biorąc narkotyki „z umiarem”.

Wykres 4 *Jeśli ktoś bierze narkotyki z umiarem, to się nie uzależni.*

Powyższe dane pokazują, iż uczniowie nie przejawiają skłonności do zażywania narkotyków czy dopalaczy, jednakże pomimo należy informować o konsekwencjach zażywania takich substancji.

4.3. Zasoby instytucjonalne umożliwiające realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Do zasobów umożliwiających prowadzenie działań profilaktycznych oraz naprawczych należą m.in. jednostki organizacyjne pomocy społecznej, instytucje oraz organizacje, których zadaniem jest organizacja czasu wolnego, placówki oświatowo-wychowawcze, policja, publiczne i niepubliczne placówki ochrony zdrowia.

Realizatorami natomiast wspomnianych wcześniej celów są odpowiednio:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku,
- Komisariat Policji w Pyskowicach,
- Centrum Usług Wspólnych Gminy Toszek,
- placówki oświatowe zlokalizowane w Gminie Toszek,
- placówki ochrony zdrowia zlokalizowane w Gminie Toszek,
- inne podmioty działające w omawianym obszarze.

Rozdział V

Adresaci Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Adresatami Programu jest do społeczność Gminy Toszek, głównie osoby, które spotykają się problemem uzależnień i jego konsekwencjami:

- dzieci, młodzieży i osoby dorosłe z grup ryzyka,
- osoby uzależnione i współuzależnione od narkotyków,
- rodzin z problemem narkotykowym,
- pracownicy podmiotów działających na terenie Gminy Toszek (reprezentanci instytucji pomocowych, placówek oświaty oraz organów ścigania).

Rozdział VI

Cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Uwzględniając kierunki i obszary działań, zawarte w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii, Gminna strategia przeciwdziałania narkomanii opiera się na trzech poziomach działań: profilaktyce uniwersalnej, profilaktyce selektywnej, profilaktyce wskazującej. Każdy poziom kierowany jest do innej grupy odbiorców uwzględniając jej potrzeby:

Profilaktyka uniwersalna.

Odbiorcy: ogół mieszkańców Gminy Toszek, a w szczególności dzieci i młodzież.

Cel główny: wspieranie właściwego rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci i młodzieży, promowanie zdrowego stylu życia, rozwijanie zainteresowań, wspomaganie wychowawczo-opiekuńczej funkcji rodziny, aby ograniczać zachowania ryzykowne.

Profilaktyka selektywna.

Odbiorcy: osoby, które poprzez uwarunkowania biologiczne oraz środowiskowe są w większym stopniu narażone na rozwój zachowań ryzykownych.

Cel główny: kierowanie do wytypowanych osób działań i programów profilaktycznych, które mają zapobiega, ograniczać lub uniemożliwiać podejmowanie zachowań ryzykownych.

Profilaktyka wskazująca.

Odbiorcy: osoby, które zażywają środki psychoaktywne oraz powracające z leczenia.

Cel główny: zorganizowana terapia uzależnień i programy, które umożliwią niwelowanie szkód spowodowanych nałogiem.

Rozdział VII

Kierunki działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

7.1. Profilaktyka uniwersalna

Badanie ogólnokrajowe jednoznacznie pokazuje wzrost zagrożeń spowodowanych uzależnieniem od środków psychoaktywnych. Badania przeprowadzone wśród mieszkańców Gminy Toszek mieszkańcy mają małą świadomość, gdzie nabyć narkotyki lub dopalacze. Jednak nie rozwiązuje to problemu związanego z uzależnieniem od owych substancji, należy podjąć następujące działania:

Planowane działania	Planowani realizatorzy	Wskaźniki ewaluacji
1. Prowadzenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, w tym zajęć sportowo-rekreacyjnych Wspomaganie działań instytucji w tym oświatowych i organizacji pozarządowych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii	Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku Organizacje sportowe, stowarzyszenia placówki oświatowe Centrum Kultury „Zamek w Toszku”	Kwota środków finansowych. Ilość osób uczestnicząca w zajęciach dodatkowych
2. Rozpowszechnianie broszur, czasopism specjalistycznych i umożliwienie korzystania z nich współpracującym instytucjom oraz stowarzyszeniom.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku Organizacje sportowe, stowarzyszenia placówki oświatowe placówki ochrony zdrowia	Liczba tytułów. Kwota środków finansowych.
3. Wspieranie inicjatywy rozwijających zainteresowania uczniów i zajęć rozwojowych, które staną się atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku Organizacje sportowe, stowarzyszenia	Liczba działań i kwota środków finansowych. Ilość osób uczestnicząca w zajęciach dodatkowych.

<p>Umożliwi to ograniczenie czasu spędzanego w Internecie.</p>	<p>placówki oświatowe Centrum Kultury „Zamek w Toszku”</p>	
<p>4.Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie przeciwdziałania i rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku placówki oświatowe policja Centrum Kultury „Zamek w Toszku” placówki ochrony zdrowia</p>	<p>Ilość osób uczestnicząca w zajęciach. Liczba działań i kwota środków finansowych.</p>
<p>5.Realizacja projektów profilaktycznych dla młodzieży (również wspieranie akcji organizowanych przez młodzież skierowanych do grup rówieśniczych). Wspieranie programów wychowawczo-profilaktycznych szkół, które będą zawierały działania skierowane do całej społeczności szkolnej. Pozwoli to na rozszerzenie grupy odbiorców (również o dorosłych jej członków, rodziców i nauczycieli).</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku Organizacje sportowe, stowarzyszenia placówki oświatowe</p>	<p>Ilość osób uczestnicząca w zajęciach. Liczba działań i kwota środków finansowych.</p>
<p>6.Prowadzenie zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym m.in. od internetu, telefonów, zakupów, gier itp.</p>	<p>placówki oświatowe policja Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku</p>	<p>Ilość programów profilaktycznych ujętych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym. Liczba projektów. Liczba uczestników. Kwota środków finansowych.</p>

<p>7. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii, m.in. udział w organizowanych festynach, imprezach sportowych.</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku placówki oświatowe policja stowarzyszenia Centrum Kultury „Zamek w Toszku”</p>	<p>Ilość osób uczestnicząca w zajęciach. Liczba działań i kwota środków finansowych.</p>
<p>8. Przeprowadzanie ogólnopolskich i lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych, mających na celu zwrócenie uwagi na negatywne skutki przyjmowania substancji psychoaktywnych na organizm człowieka oraz życie społeczne. Wspieranie zdrowego stylu życia, w tym aktywowanie osób starszych.</p>	<p>policja Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku zakłady opieki zdrowotnej organizacje pozarządowe Centrum Kultury „Zamek w Toszku” parafie z terenu gminy</p>	<p>Ilość organizowanych imprez Ilość projektów. Kwota środków finansowych.</p>
<p>9. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania środków psychoaktywnych.</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku policja placówki oświatowe, szkoleniowe</p>	<p>ilość działań Ilość osób korzystających z działań Kwota środków finansowych.</p>

7.2. Profilaktyka selektywna

W profilaktyce selektywnej istotne jest, aby szczegółowo dookreślić przestrzeń, która związana jest z zagrożeniem uzależnień. Należy pamiętać, iż, niewystarczająca diagnoza może spowodować wzrost zagrożeń związanych z przyjmowaniem, wytwarzaniem oraz

rozpowszechnianiem środków psychoaktywnych. Działania podnoszące świadomość i wiedzę na temat uzależnień są bardzo ważna, gdyż umożliwiają rozpoznanie niepokojących symptomów oraz uświadamiają konieczność natychmiastowego na nie reagowania.

Planowane działania	Planowani realizatorzy	Wskaźniki ewaluacji
<p>1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii.</p> <p>Cykliczne szkolenia dla pracowników merytorycznych oświaty, nauczycieli oraz specjalistów zatrudnionych w szkołach, przedszkolach, świetlicach opiekuńczo-profilaktycznych, a także pracowników OPS i Policji.</p>	<p>policja</p> <p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku</p> <p>placówki oświatowe, szkoleniowe</p>	<p>Ilość i rodzaj szkoleń, którymi zostaną objęte poszczególne instytucje, organy oraz służby.</p> <p>Kwota środków finansowych.</p>
<p>2. Realizacja warsztatów i szkoleń dla rodziców i opiekunów w celu podniesienia świadomości społecznej w zakresie szkodliwości przyjmowania środków psychoaktywnych, konsekwencji prawnych wynikających z ich posiadania, użyczenia, wytwarzania oraz sprzedawania.</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku</p> <p>Policja</p> <p>placówki oświatowe, szkoleniowe</p>	<p>Rodzaj i zakres działań zrealizowanych w ramach Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.</p> <p>Kwota środków finansowych.</p>
<p>3. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.</p> <p>Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku</p> <p>Powiatowy Urząd Pracy</p> <p>Zakłady opieki zdrowotnej</p>	<p>Ilość osób uczestniczących w zorganizowanych zajęciach.</p> <p>Ilość osób, które dzięki podjętym krokom podjęły zatrudnienie.</p> <p>Kwota środków finansowych</p>

<p>z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.</p> <p>Wspieranie zatrudnienia socjalnego, reintegracji społeczno-zawodowej.</p> <p>Wspieranie działań eliminujących problem ubóstwa, niedostosowania społecznego, wykluczenia społecznego.</p>		
<p>4. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.</p> <p>Działania wspierające dzieci i młodzież z rodzin z problemem narkotykowym.</p> <p>Działania wspierające rodzinę, która jest jednym z czynników chroniącym dzieci i młodzież przed zachowaniami ryzykownymi.</p> <p>Działalność Punktu Wsparcia Rodziny przy OPS w Toszku</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku</p>	<p>Ilość rodzin korzystających ze wsparcia specjalistów.</p> <p>Kwota środków finansowych.</p>
<p>5. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych i profilaktycznych.</p> <p>Organizacja i prowadzenie programów opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży oraz programu profilaktycznego dla seniorów. Popularyzowanie właściwych zachowań oraz zdrowego stylu życia, który jest jednym z</p>	<p>placówki oświatowe</p> <p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku</p>	<p>Ilość dzieci uczestniczących w programie opiekuńczo-profilaktycznym</p> <p>Kwota środków finansowych.</p>

czynników chroniących przed zachowaniami ryzykownymi.

7.3. Profilaktyka wskazująca

Istotne, żeby udzielać pomocy, wsparcia oraz uświadamiać jakie ryzyko niesie rozprzestrzeniania się zjawiska i nasilenia się przestępczości, której źródłem jest narkomania. Aby zapobiegać ryzykownym zachowaniom szybko i konsekwencje reagować na wszelkie działania niepożądane i bezwzględnie egzekwować konsekwencje owych działań.

Planowane działania	Planowani realizatorzy	Wskaźniki ewaluacji
<p>1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.</p> <p>Wspieranie placówek leczenia uzależnień, w tym m.in. zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów, a w czasach pandemii niezbędnych środków czystości i higieny.</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku</p> <p>zakłady opieki zdrowotnej</p> <p>organizacje pozarządowe</p>	<p>Kwota środków finansowych oraz liczba przekazanych materiałów.</p>
<p>2. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy narkomanii.</p> <p>Kontynuacja działalności informacyjnej, edukacyjnej, pomocowej przez instytucje działające w obszarze przeciwdziałania narkomanii, w tym</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku</p> <p>Punkt Wsparcia Rodziny</p> <p>placówki oświatowe</p> <p>zakłady opieki zdrowotnej</p>	<p>Ilość porad udzielonych w zakresie pomocy osobom uzależnionym oraz ich rodzinom</p> <p>Liczba pracowników Punktu Wsparcia Rodziny</p> <p>Kwota środków finansowych.</p>

<p>upowszechnianie informacji dotyczących dostępnych adresów, gdzie można skorzystać z bezpłatnej fachowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, terapeutycznej, leczniczej w danej sytuacji życiowej.</p>		
--	--	--

Rozdział VIII

Monitoring

W celu potwierdzenia skuteczności działań ujętych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Toszek na lata 2022-2024 przez cały okres jego realizacji będzie prowadzony monitoring. Późniejsze wnioski i konkretne priorytety posłużą do projektowania gminnej strategii w perspektywie długoletniej. Monitoring musi odbywać się w sposób ciągły, a dokonywany jest poprzez bieżącą kontrolę jakości realizowanych zadań oraz analizę i interpretację danych sprawozdawczych. Ważne, aby zwrócić uwagę na informacje z instytucji i organizacji, które są odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów szczegółowych. Zestawiając wskaźniki sprzed i po realizacji niniejszego dokumentu będzie można ocenić założenia Programu.

Rozdział IX

Postanowienia końcowe

1. Realizatorem Gminnego Programie Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Toszek na lata 2022-2024 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku.

2. Źródłem finansowania Programu są dochody gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Dział/ Rozdział	Nazwa		Plan	
85153	Zadania w zakresie zwalczania narkomanii		25 237,00 zł	
	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	Składki na ubezpieczenie społeczne od zawartych umów zleceń	972,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy	Składki na Fundusz Pracy od zawartych umów zleceń	265,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	Wynagrodzenie dla terapeuty uzależnień 1 750,00 zł x 12 m-cy = 18 000,00 zł	21 000,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	Zakup materiałów edukacyjnych na użytek realizacji zajęć profilaktycznych oraz zakup środków higieny osobistej	1 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	Zajęcia psychoedukacyjne dla uczniów placówek oświatowych 5 x 5h = 25 h x 80 zł = 2 000,00 zł	2 000,00
	RAZEM			25 237,00

UZASADNIENIE

Obowiązek uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Toszek na lata 2022-2024 wynika z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 2050).

Projekt określa kierunki i zakres działań jakie zostały zaplanowane do realizacji w latach 2022-2024.